

УДК 712:7.038

DOI <https://doi.org/10.32782/2415-8151.2026.40.49>

ХУДОЖНЯ ТЕЧІЯ ІМПРЕСІОНІЗМУ ЯК МЕТОД ФОРМУВАННЯ ЛАНДШАФТНОГО ПРОСТОРУ

Цепур Єлизавета Олександрівна¹, Косик Оксана Іванівна²

¹ бакалавр кафедри біології рослин,
Навчально-науковий центр «Інститут біології та медицини»,
Київський Національний Інститут імені Тараса Шевченка, Київ, Україна,
e-mail: yelyzaveta_tsepur@knu.ua, orcid: 0009-0004-9300-3354

² кандидат біологічних наук, доцент,
доцент кафедри біології рослин,
Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київ, Україна,
e-mail: o_kosyk@knu.ua, orcid: 0000-0003-0873-3180

Анотація. Статтю присвячено дослідженню художньої течії імпресіонізму крізь призму її впливу на формування сучасних ландшафтних підходів. Проаналізовано спільні естетичні, композиційні та філософські принципи, зокрема орієнтацію на емоційне сприйняття простору, динаміку природних процесів, мінливість світла та сезонність. Особливу увагу приділено паралелям між живописними прийомами імпресіоністів і методами організації ландшафтного середовища, що ґрунтуються на природності, асиметрії та відмові від жорстких канонів. Доведено, що імпресіоністичне мислення є важливою концептуальною основою для розвитку сучасних натуралістичних ландшафтних практик.

Мета – виявлення та обґрунтування концептуальних і художньо-просторових паралелей між імпресіонізмом як мистецькою течією та сучасними природними ландшафтними стилями, а також визначення їх впливу на сучасне формування ландшафтного середовища.

Методологія. У дослідженні використано міждисциплінарний підхід, що поєднує методи мистецтвознавчого, історико-культурного та ландшафтно-архітектурного аналізу. У роботі застосовано порівняльний метод для зіставлення художніх принципів імпресіонізму з просторовими прийомами ландшафтного проектування, а також метод узагальнення для формування теоретичних висновків. Аналіз літературних джерел і наукових публікацій дозволяє простежити еволюцію ідей природності та емоційного сприйняття простору в мистецтві й ландшафтному дизайні.

Результати. Імпресіонізм суттєво вплинув на формування сучасних натуралістичних ландшафтних підходів. Виявлено спільні принципи, серед яких домінування враження над формальною композицією, використання світла як ключового елементу просторової організації, акцент на мінливості та процесуальності природного середовища. Доведено, що ландшафтні стилі «нової хвилі» трансформують імпресіоністичні ідеї у просторові моделі, орієнтовані на сталий розвиток, біорізноманіття та активну взаємодію людини з природою.

Наукова новизна. Вперше систематизовано паралелі між живописними принципами імпресіоністів і методами сучасного ландшафтного проектування з позиції просторової динаміки та сенсорного сприйняття.

Практична значущість. Отримані результати можуть бути використані у професійній діяльності ландшафтних архітекторів, дизайнерів та урбаністів при формуванні пейзажних і натуралістичних просторів. Матеріали дослідження можуть бути застосовані в навчальному процесі закладів вищої освіти архітектурно-мистецького профілю, а також при розробці концепцій громадських зелених просторів.

Ключові слова: імпресіонізм, ландшафт, простір, світло, емоційне сприйняття, композиційні прийоми, природність.

ВСТУП

Сучасна ландшафтна архітектура дедалі частіше звертається до художніх підходів як до інструменту формування емоційно насиченого та людиноцентричного простору. У світі, де урбанізоване середовище стає все більш регламентованим, функціонально перевантаженим і візуально стандартизованим, особливої цінності набувають простори, здатні відновлювати сенсорний досвід людини та її зв'язок із природними процесами. У цьому контексті зростає інтерес до принципів імпресіонізму – мистецького напрямку, що зосереджується не на точності форми, а на передачі миттєвого враження, світлових ефектів і мінливості середовища.

Імпресіоністичне бачення, сформоване у живописі другої половини XIX століття, виявилось надзвичайно співзвучним із сучасними тенденціями ландшафтного проектування. Подібно до того, як художники прагнули зафіксувати на полотні атмосферу моменту, світло й повітря, ландшафтні архітектори дедалі частіше працюють не з жорсткою геометрією, а з просторовими враженнями, сезонною динамікою та мінливими станами природи. Рослинні композиції розглядаються як живі структури, що змінюються з часом, реагують на світло, вітер і вологу, формуючи багатоглаве емоційне сприйняття простору.

Звернення до імпресіоністичних принципів у ландшафтній архітектурі дозволяє переосмислити сад і парк не лише як декоративний або рекреаційний об'єкт, а як художньо-просторове середовище, що впливає на психоемоційний стан людини. Такі простори сприяють сповільненню, спогляданню, відновленню уваги та глибокому відчуттю присутності в природі. Отже, імпресіоністичний підхід у формуванні ландшафтів постає не просто стилістичним прийомом, а концептуальною основою створення середовища, у якому природа, світло і час стають головними співавторами простору.

АНАЛІЗ ПОПЕРЕДНІХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Питання взаємодії мистецтва, природи та просторового середовища посідає важливе місце в сучасних міждисциплінарних дослідженнях. Якщо раніше імпресіонізм розглядався переважно в контексті історії мистецтва, то сьогодні науковці дедалі частіше аналізують його як спосіб сприйняття довкілля, що має безпосереднє відношення до архітектури, урбаністики та ландшафтного проектування. У центрі уваги опиняється не стільки стилістика, скільки принципи роботи зі світлом, атмосферою, динамікою та емоційним досвідом людини у просторі.

У дослідженнях з теорії ландшафтної архітектури підкреслюється зростання ролі сенсорного та емоційного компонентів середовища. Сучасні автори наголошують, що сприйняття ландшафту формується через змінність світла, кольору, руху рослинності та сезонні трансформації, що перегукується з імпресіоністичним прагненням передати мінливість моменту [14]. У працях [8; 24], присвячених натуралістичним насадженням і дизайну «Нової хвилі» (New Perennial Movement), підкреслюється важливість створення багатоглавого рослинних угруповань, де композиція розглядається як процес, а не статична форма. Такі підходи розробляються і популяризуються практиками та теоретиками ландшафтного дизайну, зокрема Пітом Удольфом [23; 24], Найджелом Даннеттом [8; 9; 10] і Ноелем Кінгсбері [18], які обґрунтовують цінність сезонної динаміки, природної структури рослинних спільнот та естетики «незавершеності».

Окремий напрям досліджень пов'язаний із вивченням впливу візуально-природних середовищ на психоемоційний стан людини. Екологічна психологія доводить, що ландшафти з м'якими межами, природними текстурами та мінливими світловими ефектами сприяють зниженню рівня стресу та відновленню когнітивних ресурсів [16; 28; 32]. У цьому контексті імпресіоністичний підхід до формування простору розглядається як такий, що стимулює споглядання, уповільнення та глибше сенсорне залучення людини до середовища.

У сучасних публікаціях з ландшафтної теорії також акцентується перехід від формального, контрольованого дизайну до динамічних екологічних систем [8; 10]. Дослідники підкреслюють, що сади й парки мають функціонувати як живі, змінні структури, здатні адаптуватися до кліматичних умов і підтримувати біорізноманіття [4; 11; 23]. Такий підхід зближує естетичні принципи імпресіонізму з екологічним мисленням, де мінливість, багатоглавість і природна нерегулярність стають не лише художніми, а й функціональними якостями простору [29].

Отже, аналіз сучасних досліджень свідчить про формування нової парадигми в ландшафтній архітектурі, де художнє сприйняття природи, екологічні процеси та психоемоційні потреби людини розглядаються як взаємопов'язані складові. У цьому контексті імпресіонізм постає не лише історичним стилем живопису, а методологічною основою осмислення ландшафту як живого, мінливого й емоційно насиченого середовища.

У сучасному ландшафтному дизайні спостерігається стійка тенденція до відходу від жорстких геометризованих і формалізованих рішень на користь природоорієнтованих, емоційно насичених та динамічних просторів. Імпресіонізм як художній напрям, що акцентує увагу на світлі, атмосфері, миттєвому враженні та суб'єктивному сприйнятті, пропонує концептуальні й композиційні принципи, релевантні сучасному ландшафтному проектуванню. Актуальність дослідження зумовлена необхідністю теоретичного осмислення взаємозв'язку між імпресіоністичною естетикою та формуванням садово-паркових просторів, зокрема в контексті розвитку натуралістичних і «садів нової хвилі», що орієнтуються на сезонну мінливість, гру світла, кольорові співвідношення та атмосферність середовища.

МЕТА

Метою статті є виявлення та обґрунтування впливу принципів імпресіонізму на формування ландшафтного простору, а також визначення композиційних, колористичних і просторових прийомів, що трансформують живописні ідеї у практику садово-паркового дизайну європейських країн та України, зокрема в сучасних натуралістичних і «новохвильових» проєктах.

Об'єктом дослідження є ландшафтний простір як художньо-естетична система, сформована засобами садово-паркового мистецтва та сучасної ландшафтної архітектури.

Предметом дослідження є художньо-композиційні та просторові принципи імпресіонізму (робота зі світлом, кольоровими масивами, фактурою, сезонною динамікою та атмосферністю) та їх реалізація у конкретних ландшафтних об'єктах – як класичних європейських, так і сучасних українських прикладах імпресіоністично орієнтованих садів.

Методологія дослідження. Методологічну основу дослідження становить міждисциплінарний підхід, що поєднує методи мистецтвознавства, теорії ландшафтної архітектури та культурологічного аналізу. У роботі застосовано:

– *історико-генетичний метод* – для простеження еволюції імпресіонізму як художнього напрямку та його трансформації у просторових практиках садово-паркового мистецтва;

– *порівняльно-типологічний аналіз* – для зіставлення живописних принципів імпресіонізму з композиційними прийомами європейських і українських ландшафтних об'єктів;

– *композиційно-просторовий аналіз* – для дослідження структури насаджень, ритму,

масштабності, роботи зі світлом, кольором і фактурою в садовому середовищі;

– *колористичний аналіз* – для виявлення закономірностей формування кольорових масивів і сезонної динаміки;

– *метод натурних спостережень та візуального аналізу* реалізованих об'єктів – для оцінки атмосферності та емоційного впливу простору;

– *узагальнення сучасної проєктної практики* – з метою визначення тенденцій розвитку імпресіоністично орієнтованого ландшафтного дизайну в Україні та за кордоном.

Застосування комплексу зазначених методів дозволяє розкрити специфіку адаптації імпресіоністичних художніх принципів у сучасному ландшафтному середовищі та виявити їх потенціал у формуванні емоційно виразних, динамічних і екологічно орієнтованих просторів.

РЕЗУЛЬТАТИ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Імпресіонізм як художня течія має глибокий вплив на формування сучасного ландшафтного простору, трансформуючись із живописного методу у просторову концепцію. Його основні принципи – передача миттєвого враження, робота зі світлом, кольором і атмосферою – знаходять відображення у сучасних підходах до проєктування садів і громадських зелених просторів (рис. 1). Імпресіоністичний підхід змінює традиційне уявлення про ландшафт як статичну композицію, натомість формуючи його як динамічну, змінну систему, що реагує на природні процеси та взаємодію з людиною.

Одним із ключових результатів є визначення ролі світла як основного композиційного чинника. Подібно до живопису Клода Моне, де світло формує не лише об'єм, а й саму сутність зображення, у ландшафтній архітектурі світло стає інструментом формування простору.

Орієнтація насаджень, вибір рослин із різною фактурою та прозорістю, використання відкритих і напівзатінених ділянок дозволяють створювати мінливі візуальні ефекти. Особливо виразно це проявляється у композиціях із декоративних злаків, таких як ковила (*Stipa*), міскантус (*Miscanthus*), щучник (*Deschampsia*), які реагують на зміну освітлення та вітру, формуючи ефект «живого полотна» (рис. 2).

Важливим результатом є також встановлення принципу колористичної організації простору за аналогією з імпресіоністичним живописом. У сучасному ландшафтному дизайні рослини використовуються як кольорові мазки, що формують цілісні композиції. Замість традиційного підходу, де кожна рослина

розглядається окремо, формується система кольорових масивів, які взаємодіють між собою. Наприклад, поєднання ехінацеї (*Echinacea*), шавлії (*Salvia*), котовника (*Nepeta*) та перовскії (*Perovskia*) створює багаточарову кольорову структуру, що змінюється залежно від фази цвітіння і освітлення. Таким чином, колір у ландшафті перестає бути декоративним елементом і стає основою композиції (рис. 3).

Ключовою характеристикою імпресіоністичного підходу є динаміка та сезонна

мінливість. Якщо традиційні сади орієнтовані на стабільний вигляд, то імпресіоністичні композиції змінюються протягом року. Весною домінують легкі, світлі кольори та ранньоквітучі рослини, влітку – насичені багаторічники, восени – злаки та сухоцвіти, які зберігають декоративність навіть у зимовий період. Така багаточаровість дозволяє створити простір, що постійно змінюється, відповідаючи ідеї імпресіонізму як мистецтва миттєвості (рис. 4).

А

Б

Рис. 1. А – «Водяні лілії і японський міст» Клода Моне, 1899; Б – «Копиці сіна» Клода Моне, 1890 [7]

Рис. 2. Сад «Дихання Трав» Оксани Язикової, Житомирська область, 2025, [2]

Рис. 3. Гроте Полдер, Буро Лубберс, Нідерланди, 2018, [5]

Особливу увагу в дослідженні приділено аналізу сучасних імпресіоністично орієнтованих садів, зокрема роботам дизайнерів «нової хвилі». Встановлено, що саме цей напрям найбільш повно трансформує принципи імпресіонізму у практику ландшафтного проектування. Одним із ключових представників є Піт Удольф, який створює рослинні композиції, що нагадують живописні полотна [23; 24]. Його проекти, такі як High Line у Нью-Йорку або Lurie Garden у Чикаго, демонструють використання багаторічників і злаків для створення динамічних, змінних пейзажів. У цих просторах рослини не підпорядковані геометрії, а формують природні, ритмічні структури, які змінюються протягом сезону (рис. 5).

Не менш важливим є внесок Найджела Даннетта, який поєднує естетичні принципи імпресіонізму з екологічним підходом [8; 10]. У його проектах, зокрема в The Barbican у Лондоні, використовуються природні

рослинні угруповання, що забезпечують біорізноманіття та водночас створюють яскраві візуальні ефекти (рис. 6). Даннетт активно працює з сезонною динамікою та кольоровими масивами, формуючи композиції, які змінюються впродовж року.

Однією з провідних постатей «голландської хвилі» є Тон тер Лінден – нідерландський ландшафтний архітектор і художник, творчість якого поєднує принципи живопису та натуралістичного проектування [30]. У його роботах рослинні композиції розглядаються як своєрідні «живі картини», сформовані з багаторічників і декоративних трав, що взаємодіють через колір, фактуру та ритм. Характерними рисами його підходу є відсутність жорсткої геометрії, використання м'яких переходів між рослинними масивами та акцент на сезонній динаміці, завдяки чому простір набуває змінного, атмосферного й емоційно виразного характеру (рис. 7).

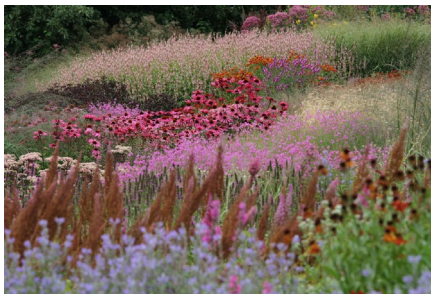

Рис. 4. Сезонна мінливість в садах Піта Удольфа, [29]

Рис. 5. High Line у Нью-Йорку та Lurie Garden у Чикаго, Піт Удольф, [22]

Аналіз робіт Софі Кук показав, що імпресіоністичний підхід може проявлятися через делікатні, «розмиті» посадки, де окремі рослини ніби зникають у загальній масі [12]. Її композиції базуються на використанні великої кількості дрібних рослин, які створюють ефект мерехтіння та руху (рис. 8). Такий підхід максимально наближений до живописної техніки імпресіонізму, де форма розчиняється у кольорі та світлі.

Імпресіоністичні принципи активно впроваджуються українськими ландшафтними дизайнерами. Зокрема, у сучасних приватних садах і громадських просторах простежується використання натуралістичних посадок, багаторічників і декоративних трав. Прикладом є сучасні сади, створені в стилі «нової хвилі»,

де застосовуються принципи сезонної змінності, природної структури та кольорових масивів (рис. 9).

Окрему увагу заслуговують громадські простори, де імпресіоністичний підхід використовується для формування комфортного середовища. Зокрема, сучасні проекти озеленення в Україні все частіше орієнтуються на природні композиції, що забезпечують не лише естетичний, а й екологічний ефект. Використання місцевих рослин, злаків і багаторічників дозволяє створювати стійкі екосистеми, які не потребують інтенсивного догляду та адаптовані до кліматичних умов (рис. 10).

Важливим елементом імпресіоністичного ландшафту є формування емоційного досвіду користувача. Простір впливає не лише через

Рис. 6. *The Barbican* в Лондоні Найджела Даннетта, 2025, [9]

Рис. 7. Сади Тона тер Ліндена у Де-Венхупі, Нідерланди, [30]

Рис. 8. Щорічна виставка Софі Кук, сади Діффрін, 2018, [12]

Рис. 9. Сад «Жива Нива» Оксани Язикової, Житомирська область, 2022, [2]

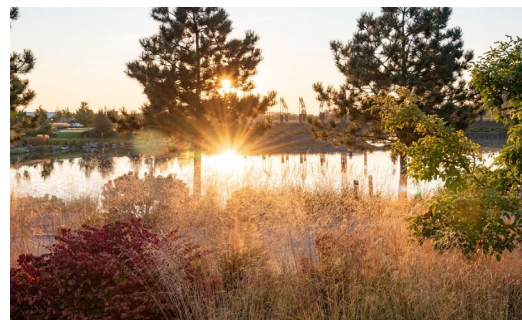

Рис. 10. Riverwood Relax Park, Черкаська область, [27]

візуальні характеристики, а й через сенсорні відчуття – звук, запах, рух. Наприклад, шелест трав, аромат квітів або відблиски світла на воді формують комплексне сприйняття середовища. Це відповідає сучасним підходам до проектування терапевтичних та рекреаційних просторів, де важливу роль відіграє психоемоційний стан людини [4].

Імпресіонізм став концептуальною основою для формування сучасних натуралістичних підходів у ландшафтній архітектурі. Його принципи – робота зі світлом, кольором, динамікою та атмосферою – трансформуються у просторові рішення, що поєднують естетику, екологічність і функціональність. Сучасні сади, створені за цими принципами, є не лише декоративними об'єктами, а складними, живими системами, що забезпечують гармонійну взаємодію людини з природою.

ВИСНОВКИ

Імпресіонізм виступає не лише художньою течією, а й важливим підґрунтям формування сучасного ландшафтного простору, трансформуючи сад із статичної композиції у динамічне середовище. Ключову роль

у таких просторах відіграють світло та колір, які формують мінливі візуальні ефекти й цілісні «живописні» композиції. Визначальними рисами є також сезонна динаміка та багаточисельність, що забезпечують постійну змінність і екологічну стійкість садів.

Зазначені підходи активно впроваджуються в українській практиці через використання натуралістичних посадок і багаторічників. Водночас імпресіоністичний ландшафт має виражений сенсорний і терапевтичний потенціал, формуючи емоційно комфортне середовище. Таким чином, імпресіонізм є важливою концептуальною основою сучасної ландшафтної архітектури, що поєднує естетику, екологічність і орієнтацію на людину.

ЛІТЕРАТУРА

[1] Кучерявий В.П. *Озеленення населених місць* : підручник. Львів : Світ, 2005. 456 с.

[2] Язикова О. Ландшафтний дизайн : сторінка в Instagram. URL: https://www.instagram.com/oksana_landshaft_yazykova/ (дата звернення: 20.03.2026).

[3] Balashova D. *Dynamic vision, or what are they, gardens of the future? The new mainstream in landscape design*. URL: <https://pragmatika.media/en/dynamichne-bachennia-abo-iaki-vony-sady-maibutnoho-novyi->

meinstrym-u-landshaftnomu-dyzaini/ (дата звернення: 20.03.2026).

[4] Beatley T. *Biophilic Cities: Integrating Nature into Urban Design and Planning*. Washington : Island Press, 2011.

[5] Buro Lubbers. *Grote Polder Zoeterwoude*. URL: https://burolubbers.nl/1642_grote-polder-zoeterwoude/ (дата звернення: 20.03.2026).

[6] C40 Cities. *Nature-based solutions reports*. URL: <https://www.c40.org> (дата звернення: 20.03.2026).

[7] Claude Monet. WikiArt. URL: <https://www.wikiart.org/uk/klod-mone> (дата звернення: 20.03.2026).

[8] Dunnett N. *Naturalistic Planting Design*. Portland : Timber Press, 2019.

[9] Dunnett N. *Nigel Dunnett*. URL: <https://www.nigeldunnett.com/> (дата звернення: 20.03.2026).

[10] Dunnett N., Hitchmough J. *The Dynamic Landscape*. London : Taylor & Francis, 2004.

[11] European Environment Agency. *Urban green infrastructure*. Copenhagen : European Environment Agency, 2011. URL: <https://www.eea.europa.eu> (дата звернення: 20.03.2026).

[12] Froines J. *Impressionism in the garden*. URL: <https://www.jonathanfroines.com/fieldnotes/2019/4/28/impressionism-in-the-garden> (дата звернення: 20.03.2026).

[13] Gehl J. *Cities for People*. Washington : Island Press, 2010.

[14] Herbert R.L. *Impressionism: Art, Leisure, and Parisian Society*. New Haven : Yale University Press, 1988.

[15] House J. *Impressionism: Paint and Politics*. New Haven : Yale University Press, 2004.

[16] Kaplan R., Kaplan S. *The Experience of Nature*. Cambridge : Cambridge University Press, 1989.

[17] Kellert S., Wilson E. *The Biophilia Hypothesis*. Washington : Island Press, 1993.

[18] Kingsbury N. *The New Perennial Garden*. Portland : Timber Press, 2006.

[19] La Rossa. *New wave gardens and Piet Oudolf flower beds*. URL: <https://larossa.net.ua/en/sady-novoy-volny/> (дата звернення: 20.03.2026).

[20] Marcus C.C., Sachs N. *Therapeutic Landscapes*. Hoboken : Wiley, 2013.

[21] Nochlin L. *The Politics of Vision*. London : Routledge, 1989.

[22] Oudolf P. *Piet Oudolf*. URL: <https://oudolf.com/> (дата звернення: 10.03.2026).

[23] Oudolf P., Gerritsen H. *Planting the Natural Garden*. Portland : Timber Press, 2008.

[24] Oudolf P., Kingsbury N. *Planting: A New Perspective*. Portland : Timber Press, 2013.

[25] Rewald J. *The History of Impressionism*. New York : Museum of Modern Art, 1973.

[26] Roe J., Thompson C.W. Green space and stress: cortisol measures in urban communities. *International Journal of Environmental Research and Public Health*. 2013. Vol. 10, No. 9. P. 4086–4103.

[27] Savoskula M. *Maria Savoskula garden photography*. URL: <https://www.savoskulagarden.com/> (дата звернення: 20.03.2026).

[28] Shanahan D.F. et al. Toward improved public health outcomes from urban nature. *American Journal of Public Health*. 2015. Vol. 105, No. 3. P. 470–477.

[29] Spencer T. *The new perennialism: open source planting design*. URL: <https://www.thenewperennialist.com/the-new-perennialism-open-source-planting-design/> (дата звернення: 20.03.2026).

[30] Ter Linden T. *Ton ter Linden*. URL: <https://www.tonterlinden.com/> (дата звернення: 20.03.2026).

[31] Tucker P.H. *Claude Monet: Life and Art*. New Haven : Yale University Press, 1995.

[32] Ulrich R.S. View through a window may influence recovery. *Science*. 1984. Vol. 224. P. 420–421.

REFERENCES

[1] Kucheriavyyi, V. P. (2005). *Ozelenennia naselenykh mist* [Greening of settlements]. Lviv: Svit [in Ukrainian].

[2] Yazykova, O. (n.d.). *Landscape design* [Instagram profile]. Retrieved March 20, 2026, from https://www.instagram.com/oksana_landshaft_yazykova/

[3] Balashova, D. (n.d.). *Dynamic vision, or what are they, gardens of the future? The new mainstream in landscape design*. Retrieved March 20, 2026, from <https://pragmatika.media/en/dynamichne-bachennia-abo-iaki-vony-sady-maibutnoho-novyi-meinstrym-u-landshaftnomu-dyzaini/>

[4] Beatley, T. (2011). *Biophilic cities: integrating nature into urban design and planning*. Washington, DC: Island Press.

[5] Buro Lubbers. (2018). *Grote polder Zoeterwoude*. Retrieved March 20, 2026, from https://burolubbers.nl/1642_grote-polder-zoeterwoude/

[6] C40 Cities. (n.d.). *Nature-based solutions reports*. Retrieved from <https://www.c40.org>

[7] WikiArt. (n.d.). *Claude Monet*. Retrieved March 20, 2026, from <https://www.wikiart.org/uk/klod-mone>

[8] Dunnett, N. (2019). *Naturalistic planting design*. Portland, OR: Timber Press.

[9] Dunnett, N. (n.d.). *Nigel Dunnett*. Retrieved March 20, 2026, from <https://www.nigeldunnett.com/>

[10] Dunnett, N., & Hitchmough, J. (2004). *The dynamic landscape*. London: Taylor & Francis.

[11] European Environment Agency. (2011). *Urban green infrastructure*. Copenhagen: European Environment Agency. Retrieved from <https://www.eea.europa.eu>

[12] Froines, J. (2019). *Impressionism in the garden*. Retrieved from <https://www.jonathanfroines.com/fieldnotes/2019/4/28/impressionism-in-the-garden>

[13] Gehl, J. (2010). *Cities for people*. Washington, DC: Island Press.

[14] Herbert, R. L. (1988). *Impressionism: art, leisure, and Parisian society*. New Haven, CT: Yale University Press.

[15] House, J. (2004). *Impressionism: paint and politics*. New Haven, CT: Yale University Press.

[16] Kaplan, R., & Kaplan, S. (1989). *The experience of nature*. Cambridge: Cambridge University Press.

[17] Kellert, S., & Wilson, E. O. (1993). *The biophilia hypothesis*. Washington, DC: Island Press.

[18] Kingsbury, N. (2006). *The new perennial garden*. Portland, OR: Timber Press.

[19] La Rossa. (n.d.). *Sady novoi volny i kvitnyky Pita Udolfa* [New wave gardens and Piet Oudolf flower beds]. Retrieved March 20, 2026, from <https://larossa.net.ua/en/sady-novoy-volny/>

[20] Marcus, C. C., & Sachs, N. A. (2013). *Therapeutic landscapes: an evidence-based approach to designing healing gardens and restorative outdoor spaces*. Hoboken, NJ: Wiley.

[21] Nochlin, L. (1989). *The politics of vision*. London: Routledge.

[22] Oudolf, P. (n.d.). *Piet Oudolf*. Retrieved March 20, 2026, from <https://oudolf.com/>

[23] Oudolf, P., & Gerritsen, H. (2008). *Planting the natural garden*. Portland, OR: Timber Press.

[24] Oudolf, P., & Kingsbury, N. (2013). *Planting: a new perspective*. Portland, OR: Timber Press.

[25] Rewald, J. (1973). *The history of impressionism*. New York, NY: Museum of Modern Art.

[26] Roe, J. J., Thompson, C. W., Aspinall, P. A., et al. (2013). Green space and stress: cortisol measures in urban communities. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 10(9), 4086–4103.

[27] Savoskula, M. (n.d.). *Maria Savoskula garden photography*. Retrieved March 20, 2026, from <https://www.savoskulagarden.com/>

[28] Shanahan, D. F., Fuller, R. A., Bush, R., et al. (2015). Toward improved public health outcomes from urban nature. *American Journal of Public Health*, 105(3), 470–477.

[29] Spencer, T. (2015). *The new perennialism: open source planting design*. Retrieved March 20, 2026, from <https://www.thenewperennialist.com/the-new-perennialism-open-source-planting-design/>

[30] Ter Linden, T. (n.d.). *Ton ter Linden*. Retrieved March 20, 2026, from <https://www.tonterlinden.com/>

[31] Tucker, P. H. (1995). *Claude Monet: life and art*. New Haven, CT: Yale University Press.

[32] Ulrich, R. S. (1984). View through a window may influence recovery. *Science*, 224(4647), 420–421.

ABSTRACT

Tsepur Ye., Kosyk O. Impressionism as a method of landscape space formation

The article is devoted to the study of the artistic movement of Impressionism through the prism of its influence on the formation of contemporary landscape approaches. Common aesthetic, compositional, and philosophical principles are analyzed, in particular, the focus on the emotional perception of space, the dynamics of natural processes, the variability of light, and seasonality. Particular attention is paid to the parallels between the painting techniques of the Impressionists and the methods of organizing the landscape environment based on naturalness, asymmetry, and the rejection of rigid canons. It has been proven that impressionistic thinking is an important conceptual basis for the development of contemporary naturalistic landscape practices.

Purpose. Identification and justification of conceptual and artistic-spatial parallels between impressionism as an artistic movement and contemporary natural landscape styles, as well as determination of their influence on the contemporary formation of the landscape environment.

Methodology. The study uses an interdisciplinary approach that combines methods of art history, historical and cultural, and landscape and architectural analysis. The work uses a comparative method to compare the artistic principles of impressionism with spatial techniques of landscape design, as well as a generalization method to form theoretical conclusions. Analysis of literary sources and scientific publications allows us to trace the evolution of ideas of naturalness and emotional perception of space in art and landscape design.

Results. Impressionism has significantly influenced the formation of contemporary naturalistic landscape approaches. Common principles have been identified, including the dominance of impression over formal composition, the use of light as a key element of spatial organization, and an emphasis on the variability and processuality of the natural environment. It has been proven that the landscape styles of the "new wave" transform impressionistic ideas into spatial models focused on sustainable development, biodiversity, and active human interaction with nature.

Scientific novelty. For the first time, parallels between the painting principles of the Impressionists and the methods of contemporary landscape design have been systematized from the perspective of spatial dynamics and sensory perception.

Practical relevance. The results obtained can be used in the professional activities of landscape architects, designers, and urban planners in the formation of landscape and naturalistic spaces. The research materials can be applied in the educational process of higher education institutions specializing in architecture and art, as well as in the development of concepts for public green spaces.

Keywords: impressionism, landscape, space, light, emotional perception, compositional techniques, naturalness.

AUTHOR'S NOTE:

Tsepur Yelyzaveta, Bachelor of Plant Biology, Educational and Scientific Center "Institute of Biology and Medicine", Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine, e-mail: yelyzaveta_tsepur@knu.ua, orcid:0009-0004-9300-3354.

Kosyk Oksana, Candidate of Biological Sciences, Associate Professor, Associate Professor at the Department of Plant Biology, Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv, Ukraine, e-mail: o_kosyk@knu.ua, orcid: 0000-0003-0873-3180.

Дата першого надходження статті до видання: 30.03.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 24.04.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 30.05.2026

Стаття поширюється на умовах ліцензії
відкритого доступу CC BY 4.0

